

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด
Key Success Factors of Community Occupation Groups in Tourism
Attraction Important in Roi Et Province

ลลิตา พิมทา¹

Lalita Pimta

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยสู่ความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด และเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ด้านประชากรศาสตร์คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ ลักษณะผู้นำ การมีส่วนร่วม เครือข่ายความร่วมมือ การบริหารงานกลุ่ม และการเงิน การบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่มอาชีพชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จำนวน 223 ราย ได้รับการตอบแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 214 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ข้อคำถามทุกข้อได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.60 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล เท่ากับ 0.926 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจง ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ทดสอบทีและทดสอบเอฟ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) ได้แก่ ด้านลักษณะผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 4.07) ด้านการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านการบริหารงานกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านการเงิน บัญชี (ค่าเฉลี่ย 3.81) และด้านเครือข่ายความร่วมมือ (ค่าเฉลี่ย 3.72) ผลการทดสอบสมมติฐาน สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่ม

Received: 2020-11-30 Revised: 2020-12-21 Accepted: 2020-12-22

¹ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด Bachelor of Accounting Program in Accounting, Faculty of Business Administration and Accountancy Roi Et Rajabhat University. e-mail: lalitapimta@hotmail.com

อาชีพชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า เพศต่างกัน การศึกษาต่างกัน อาชีพต่างกัน มีความสำเร็จทางการดำเนินงานกลุ่มอาชีพชุมชนต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): ปัจจัยสู่ความสำเร็จ; กลุ่มอาชีพชุมชน; แอ่งทองเทียว

Abstract

The quantitative research have studies success of key factors level and compare of answer opinions from the community groups that were important of tourism attraction in Roi-Et Province. The classified of demographic data was research variable including; genders, age, graduate, occupation, income or salary per month. An evaluation of this research for key factors are; the leader of group, the participation, the network of co-operation group, group management and financial and accounting. The sample of research was target used for 223 people but get through completed only of 214 people from the community group who received certificated of the quality of product standards guarantee. The research instruments was questionnaire which are all indicators greater than 0.60 at the point of confidential information at 0.926 that were analyzed of; frequency, percentage, mean and standard deviation. The statistics of the research used for hypothesis testing was T-test and F-test by used statistically significant level at 5.00 Otherwise is results found that the overall success of key factors of the community groups was at the highest level ($\bar{X}$ =3.90) which is compiled of; the leader of group ($\bar{X}$ =4.07), the participation ($\bar{X}$ =3.98), group management ($\bar{X}$ =3.90), financial and accounting ($\bar{X}$ =3.81) and the network of co-operation group ($\bar{X}$ =3.72) The hypothesis testing was result that differences demographic data and differences answer opinions had success ways of key factors operation of statistically significant level at 0.05 such as different of gender, graduate, occupation had different success of operation.

Keywords: Key Success Factors; Community Occupation Group; Tourism Attraction

บทนำ (Introduction)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มีกรอบแนวคิด ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ โดยในปี พ.ศ. 2561 ชุมชนและเมืองต่าง ๆ ได้รับการถูกคัดเลือกเป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีตามนโยบาย โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีของรัฐบาล และจังหวัดร้อยเอ็ดได้รับงบประมาณสนับสนุน โครงการดังกล่าวจำนวน 20 อำเภอ 58 ตำบล 68 หมู่บ้าน ตาม 4 อำเภอท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ อำเภอร้อยเอ็ดเมืองงาม, อำเภอมหาเจดีย์ชัยมงคล, อำเภอทุ่งกุลาร้องไห้และอารยธรรมขอม และอำเภอเกษตรอินทรีย์และผ้าลายแคน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด, 2561 : 1-10) จังหวัดร้อยเอ็ดมีนโยบายให้หมู่บ้านทั้ง 68 หมู่บ้าน ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนขึ้นมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ตามโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน 10 ผลิตภัณฑ์/หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 680 ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนดังกล่าวให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างค่านาเชื่อถือให้กับลูกค้าและจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ต่อไป

จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมาช้านานโดยมีกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ พระมหาเจดีย์ชัยมงคล บึงพลาญชัย บึงเกลือ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติร้อยเอ็ด สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ร้อยเอ็ด วนอุทยานผาน้ำย้อย สวนพฤกษศาสตร์และวรรณคดี กู่กาสิงห์ บ่อพันขัน เป็นต้น จากนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มอาชีพชุมชนเพื่อผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของฝาก ของที่ระลึก ขนมพื้นเมือง อาหารพื้นเมืองจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวใน 4 อำเภอท่องเที่ยว จังหวัดร้อยเอ็ดมีผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จำนวน 3,343 ผลิตภัณฑ์ 2,092 กลุ่ม และมีผู้ผลิตที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) 20 อำเภอ จำนวน 223 กลุ่ม (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด, 2562 : ออนไลน์) ผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นที่สุด คือ ผ้าไหม ข้าวหอมมะลิ ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ เครื่องจักสาน โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ถือเป็นแบบอย่างความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนและผลิตภัณฑ์ชาวบ้านภูมิปัญญาไทย ซึ่งทำให้ผู้ผลิตเกิดภาพพจน์ที่ดีว่าเป็นสินค้าคุณภาพเทียบสินค้าแบรนด์เนมทั้งหลาย และการผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เป็นการสนับสนุนผู้ผลิตรายย่อยให้พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับให้มีการปรับปรุงการผลิตให้ดี

ยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจชุมชน และเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดให้เป็นที่ยอมรับและเพิ่มความเชื่อถือของผู้ซื้อโดยมุ่งให้ความสำคัญกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านและทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาและสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น มีคุณภาพ มีจุดเด่น มีเอกลักษณ์ และจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัยร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อสำรวจความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ชุมชนตามโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี พบปัญหาว่าผลิตภัณฑ์ชุมชนบางผลิตภัณฑ์หยุดการผลิตเนื่องจากกลุ่มไม่สามารถบริหารจัดการให้มีการผลิตและจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง บางผลิตภัณฑ์สินค้าดีมีคุณภาพแต่ไม่สามารถวางจำหน่ายในตลาดออนไลน์หรือจำหน่ายในตลาดที่กว้างได้เพราะผลิตภัณฑ์ไม่มีมาตรฐานรับรองคุณภาพสินค้า ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มอาชีพชุมชนต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีเพื่อนำไปสู่การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เนื่องจากปัจจุบันผลิตภัณฑ์ชุมชนยังไม่สามารถจำหน่ายได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งคือ ผลิตภัณฑ์ไม่มีเครื่องหมายมาตรฐานรับรองคุณภาพสินค้า ซึ่งจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนของสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กรมพัฒนาชุมชน (2560 : 15), เจริญภา คงอิม (2561), วันชัย ชันประสิทธิ์ (2560), เอกสิทธิ์ โอมณี (2559) ผู้วิจัยจึงได้ปัจจัยความสำเร็จจากการทบทวนวรรณกรรมและคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ปัจจัยที่ใช้เป็นตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ ลักษณะผู้นำ การมีส่วนร่วม เครือข่ายความร่วมมือ การบริหารงานกลุ่มและการเงิน การบัญชี งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาผลลัพธ์ให้ผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มอาชีพและองค์กรในชุมชนสามารถรับรู้ถึงปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนและเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยเหล่านั้นที่ส่งผลต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ การพัฒนากลุ่มอาชีพให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยสู่ความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

กลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน ความคิดเห็นต่อปัจจัยสู่ความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยกำหนดตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และ ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านลักษณะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการบริหารงานกลุ่ม และด้านการเงิน บัญชี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มอาชีพชุมชนใน 4 แอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จำนวน 223 ราย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแยกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 5 ด้าน 35 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านลักษณะผู้นำ 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านเครือข่ายความร่วมมือ 4) ด้านการบริหารงานกลุ่ม และ 5) ด้านการเงิน บัญชี ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert (1967) ได้กำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด 5 คะแนน, มาก 4 คะแนน, ปานกลาง 3 คะแนน, น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 223 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มอาชีพชุมชน พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม เมื่อครบกำหนดปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมา 214 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.96 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารงานวิจัย บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎีในการกำหนดขอบเขตข้อมูลและจัดทำแบบสอบถาม

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยนำข้อคำถามมาจากตัวแปรงานวิจัย และได้รับการตรวจสอบความตรง (Validity test) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.60 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วทดลองใช้ (Try – Out) กับกลุ่มสมาชิกธุรกิจชุมชนในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1984) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.926 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีมาตรฐานเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บข้อมูลภาคสนาม

5.2 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบที (t-test) ทดสอบเอฟ (F-test) และการเปรียบเทียบค่าความแตกต่างรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย (Research Results)

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 156 คน (คิดเป็นร้อยละ 72.88) มีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 102 คน (คิดเป็นร้อยละ 47.66) การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 77 คน (คิดเป็นร้อยละ 35.98) ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 143 คน (คิดเป็นร้อยละ 66.82) มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 100 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.73)

2. ระดับของปัจจัยที่สู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับของปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ของกลุ่มอาชีพชุมชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความ เบ้	ความ โด่ง	ระดับความ คิดเห็น
1. ลักษณะผู้นำ	4.07	0.76	-0.29	-0.04	มาก
2. การมีส่วนร่วม	3.98	0.63	-0.84	1.33	มาก
3. เครือข่ายความร่วมมือ	3.72	0.78	-1.16	1.45	มาก
4. การบริหารงาน กลุ่ม	3.90	0.58	-0.51	0.27	มาก
5. การเงิน บัญชี	3.81	0.69	-0.53	0.03	มาก
รวม	3.90	0.49	-0.67	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านลักษณะผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 4.07) ด้านการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านการบริหารงานกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านการเงิน บัญชี (ค่าเฉลี่ย 3.81) และด้านเครือข่ายความร่วมมือ (ค่าเฉลี่ย 3.72) ตามลำดับ

ผู้วิจัยตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปรโดยพิจารณาจากค่าความเบ้มีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 ที่แสดงถึงการแจกแจงปกติ (Kline, 2005) พบว่า ค่าความเบ้ของตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 ทั้ง 5 ตัวแปร ซึ่งแสดงว่าตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรมีการแจกแจงปกติจึงนำปัจจัยสู่

ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชน 5 ตัวแปร มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชน

ตัวแปร	ลักษณะผู้นำ	การบริหารงาน กลุ่ม	การมีส่วนร่วม	เครือข่าย ความร่วมมือ	การเงิน บัญชี
ลักษณะผู้นำ	1				
การมีส่วนร่วม	.358**	.617**	1		
เครือข่ายความร่วมมือ	.295**	.415**	.266**	1	
การบริหารงาน กลุ่ม	.661**	1			
การเงิน บัญชี	.445**	.724**	.708**	.565**	1

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร แสดงให้เห็นว่าตัวแปรในการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรอยู่ในระหว่าง 0.266 - 0.724 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำกว่า 0.80 แสดงว่าไม่พบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองสอดคล้องกับ Hair, Black and Anderson (2010) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.80

3. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งทองเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่งเทียว จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ของกลุ่มอาชีพชุมชน	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน
1. ลักษณะผู้นำ	.016*	.307	.221	.049*	.446
2. การมีส่วนร่วม	.610	.528	.338	.925	.375
3. เครือข่ายความร่วมมือ	.004*	.171	.000*	.002*	.173
4. การบริหารงานกลุ่ม	.030*	.160	.311	.309	.367
5. การเงิน บัญชี	.012*	.581	.000*	.349	.082
รวม	.003*	.304	.005*	.163	.200

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน ด้านลักษณะผู้นำ ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการบริหารงานกลุ่ม และด้านการเงิน บัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วม

3.2 จำแนกตามอายุ พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน ด้านลักษณะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการบริหารงานกลุ่ม และด้านการเงิน บัญชี ไม่แตกต่างกัน

3.3 จำแนกตามการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน ด้านเครือข่ายความร่วมมือ และการเงิน บัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น ด้านลักษณะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารงานกลุ่ม

3.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน ด้านลักษณะผู้นำ และด้านเครือข่ายความร่วมมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารงานกลุ่ม และด้านการเงิน บัญชี

3.5 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชน ด้านลักษณะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการบริหารงานกลุ่ม และด้านการเงิน บัญชี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดมีระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 4.07) ด้านการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 3.98) ด้านการบริหารงานกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านการเงิน บัญชี (ค่าเฉลี่ย 3.81) และด้านเครือข่ายความร่วมมือ (ค่าเฉลี่ย 3.72) และเมื่อนำปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด 5 ปัจจัยมาวิเคราะห์ผลสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านลักษณะผู้นำ ในภาพรวมเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) โดยกลุ่มมีผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดในหมู่สมาชิก กลุ่มมีผู้นำที่กล้าตัดสินใจเด็ดขาดเมื่อได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบคอบ และกลุ่มมีผู้นำที่เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ เจนิภา คงอิม (2561) ที่ค้นพบ ปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนนทบุรีด้านความเป็นผู้นำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้นำกลุ่มควรเป็นผู้นำที่แท้จริง เป็นผู้ริเริ่มให้มีการรวมกลุ่มและเป็นผู้มีศิลปะจูงใจให้บุคคลปฏิบัติตามคำสั่งของตนเองอย่างไม่มีข้อแม้ และสอดคล้องกับ ชมพูนุช หุ่นาค (2559) ที่ค้นพบว่า คุณลักษณะผู้นำในการสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวการทำเกษตรแบบยั่งยืนคือ ต้องเป็นผู้นำทางความคิด นำปฏิบัติ จูงใจให้สมาชิกทำกิจกรรมต่างๆ สร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิก เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ซักถาม และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ได้อย่างเสรีในการดำเนินกิจกรรม ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ สามารถประยุกต์ใช้กับกลุ่มอาชีพชุมชนที่ต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จในประเด็นการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำให้เป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยี มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถด้านเทคนิค ด้านการตัดสินใจและด้านความคิดรวบยอด มีศิลปะในการพูดการสื่อสารโน้มน้าวสมาชิกให้ปฏิบัติตาม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเสียสละประโยชน์ส่วนตน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ร่วมในการวางแผนดำเนินงานกลุ่ม มีการคัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม และร่วมรับผลผลิตที่ได้จากกลุ่มไปบริโภค/อุปโภคในครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

มนชนก ยุพาตา (2561) พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มสิ่งสำคัญคือ การปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มจะทำให้กลุ่มสามารถประสบความสำเร็จและกลุ่มจะต้องมีองค์ประกอบของกลุ่มเพื่อเป็นการดำเนินงานร่วมกัน เช่น มีแบบแผนต่อกัน ความรับผิดชอบ หน้าที่ บทบาท และมีผลประโยชน์ร่วมกัน ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ สามารถประยุกต์ใช้กับกลุ่มอาชีพชุมชนที่ต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จในประเด็นการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยการพัฒนาความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เทคนิคการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีกิจกรรมพบปะสังสรรค์กันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และได้ร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญและมีคุณค่ากล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของกลุ่ม

1.3 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวมเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.72) โดยภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน มีการศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพที่ประสบความสำเร็จ และซึ่งสอดคล้องกับ วิสิทธิ์ ยิ้มแย้ม และอุษณากร ทาวะรัมย์ (2561) ได้ศึกษาแล้วพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนสูงสุด โดยที่ผ่านมาชุมชนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านองค์ความรู้ การวางแผน การพัฒนาแผนชุมชน ด้านงบประมาณ และลงไปช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนที่เกิดจากความต้องการของชุมชนเอง ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้สามารถประยุกต์ใช้กับกลุ่มอาชีพชุมชนที่ต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จในประเด็นการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มควรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดอบรมพัฒนาความรู้ให้ที่เป็นประโยชน์กับกลุ่มอาชีพของตนเองเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นแรงเสริมให้กลุ่มประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านการบริหารงานกลุ่ม ในภาพรวมเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.90) โดยกลุ่มมีการแต่งตั้งประธานหรือหัวหน้ากลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มที่มีความเหมาะสมในการทำงาน และแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกทุกคนอย่างทั่วถึง กลุ่มได้กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ เจณีภา คงอิม (2561) ที่ค้นพบปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนนทบุรีด้านการบริหารจัดการกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการดำเนินงานที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม และสอดคล้องกับดาร์รัตน์ ธาตุรักษ์ และ วราวุธ คำก้อน

(2560) ค้นพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มผลิตผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ สามารถประยุกต์ใช้กับกลุ่มอาชีพชุมชนที่ต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จในประเด็นการพัฒนาการบริหารงานกลุ่ม กลุ่มต้องนำหลักกระบวนการทางด้านการจัดการมาใช้ ผู้นำมีบทบาทสำคัญในการทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ควรจัดทำแผนการดำเนินงานและโครงสร้างการบริหารให้ชัดเจนและจัดบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

1.5 ด้านการเงิน บัญชี ในภาพรวมเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) โดยมีระบบการจัดทำบัญชีที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจด้านการเงินหรือการลงทุน มีการวางแผนด้านการเงินก่อนการลงทุน และมีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย อย่างเป็นระบบ ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ สายธิดา สระกบแก้ว และ วิโรจน์ เกษภูลักษณะ (2561) พบว่า การบริหารด้านการเงิน มีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ คือผู้ประกอบการมีการจัดหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมและใช้เงินทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย มีการวางแผนและควบคุมกิจกรรมทางการเงิน และสอดคล้องกับ ภาควัต ศรีสุรพล และ ศิวัช ศรีโศคนกุล (2560) ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มอาชีพและสมาชิกภายในกลุ่มอาชีพ การศึกษาดูงาน สนับสนุนการจัดทำระบบบัญชีอย่างง่าย สนับสนุนการจัดกิจกรรม ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ สามารถประยุกต์ใช้กับกลุ่มอาชีพชุมชนที่ต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จในประเด็นการพัฒนาด้านการเงิน บัญชี กลุ่มต้องจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน ควรจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานอื่นๆ นอกจากเงินทุนของสมาชิกเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มอย่างเพียงพอ และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้มากขึ้นได้

2. ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญภา คงอ้อม (2561) ที่ได้ศึกษาแล้วพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนนทบุรีที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพหลัก และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนนทบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ เอกสิทธิ โอมณี (2559) ได้ศึกษาแล้วพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ข้อมูลส่วนบุคคล เพศ ระดับการศึกษา รายได้ มีความรู้สึกพึงพอใจต่อความรู้สึกพึงพอใจต่อปัจจัยของกลุ่มต่อการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) โดยภาพรวมแตกต่างกันที่

ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนสมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนที่มีอายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพชุมชนไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยนี้ สมาชิกกลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งทองเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดมีอายุไม่แตกต่างกันจึงมีพื้นฐานความคิด ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกลักษณะและไลฟ์สไตล์ที่ไม่แตกต่างกัน และมีรายได้ต่อเดือนไม่แตกต่างกันมากเพราะส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงทำให้ความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จการดำเนินงานไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า กลุ่มอาชีพชุมชนในแอ่งทองเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ดที่ต้องการให้กลุ่มประสบผลสำเร็จควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการปัจจัยความสำเร็จทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านลักษณะผู้นำ ควรพัฒนาผู้นำให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา กล้าตัดสินใจ มีความรู้ด้านการบริหารจัดการ มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน การใช้เทคโนโลยี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเสียสละ
2. ด้านการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด วางแผนการดำเนินงานกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับร่วมกัน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานของกลุ่มเพื่อให้เกิดความชัดเจน และรับผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน
3. ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มควรสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับหน่วยงานภายนอก สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ สนับสนุนเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ
4. ด้านการเงิน การบัญชี แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอพร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกได้รับทราบ วางแผนการผลิตและควบคุมคุณภาพสินค้าให้สม่ำเสมอตามมาตรฐาน ประชาสัมพันธ์สินค้าชุมชนให้หลากหลายช่องทางจัดทำเว็บไซต์การจำหน่ายสินค้าชุมชนเพื่อให้กลุ่มอาชีพชุมชนมีรายได้อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้กลุ่มอาชีพชุมชน ที่มีผลการดำเนินงานล้มเหลวหรือไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องว่าเกิดมาจากสาเหตุใด หรือปัจจัยใดเพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มธุรกิจชุมชนให้สามารถดำรงได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- เจณิภา คงอิม. (2561). “การดำเนินงานของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนนทบุรี”.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 4(1), 156-170.
- ชมพูนุช หุ่นนาค. (2559). “คุณลักษณะผู้นำในการสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวการทำเกษตรแบบ
ยั่งยืนศึกษากรณี: สหกรณ์บ้านคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม”. **วารสาร
วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. 27(2), 131-138.
- ดารารัตน์ ชาติรักษ์ และวราวุธ คำก้อน. (2560). “ปัจจัยการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ของกลุ่มผลิตผ้าฝ้ายทอมือ บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง”.
วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 1(1), 51-69
- ภาควัต ศรีสุพล และศิวัช ศรีโคตกุล. (2560). “แนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความ
เข้มแข็งในตำบลนาชุมแสง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น”. **วารสารสถาบันวิจัยพินล
ธรรม**. 4(1), 85-98.
- มนชนก ยุพาตา. (2561). “การบริหารจัดการและการพัฒนากลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงยอง
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง”. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**.
13 (1), 192-210.
- วันชัย ชันประสิทธิ์. (2560). “ปัจจัยความสำเร็จของผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์”. **วารสาร
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. 16(2), 147-158.
- วิสิทธิ์ ยิ้มแย้ม และอุษณากร ทาวะรัมย์. (2561). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้าน
เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี”. **วารสารวิชาการศิลปะ
ศาสตร์ประยุกต์**. 11(1), 39-50.
- สายธิดา สระกบแก้ว และวิโรจน์ เกษภูลักษณะ. (2561). “คุณลักษณะและศักยภาพการจัดการ
ธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มกุ้ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัด
นครปฐม”. **วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**. 11(1), 35-
50.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด. (2561). เอกสารสรุปข้อมูลความก้าวหน้าการดำเนินงาน
โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จังหวัดร้อยเอ็ด. ศาลากลาง จังหวัดร้อยเอ็ด.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด, ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดร้อยเอ็ด, [ออนไลน์].แหล่งที่มา :
[http://www.industry.go.th/roiet/index.php/download/22660-2560-2564-
2563/file](http://www.industry.go.th/roiet/index.php/download/22660-2560-2564-2563/file), [1 เมษายน 2562].

- สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กรมพัฒนาชุมชน. (2560). **แนวทางการจัดตั้งและพัฒนา
กลุ่มอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: สโตร์ครีเอทีฟเฮ้าส์.
- เอกสิทธิ์ โอมณี. (2559). “ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประเภทอาหาร
ในจังหวัดสตูล”. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 2
(2), 79-88.
- Aaker, D. A., Kumar, V. and Day, G. S. (2001). **Marketing research**. New York : John
Wiley & Son.
- Cronbach, L. J. (1984). **Essential of Psychology and Education**. New York : Mc-
Graw Hill.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J. and Anderson, R.E. (2010). **Multivariate data
analysis: A global perspective**. New Jerrey. Pearson Publishing.
- Kline, R. B. (2005). **Principles and practice of structural equation modeling** .
2nded. New York : Guilford Press.
- Likert, Rensis. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. In Reading
in Fishbein, M (Ed.), **Attitude Theory and Measurement**. New York :
Wiley & Son.